

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีสาระสำคัญให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นท้องถิ่นที่มีทรัพยากร แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาที่มีอยู่อย่างหลากหลาย สถานศึกษาสามารถนำมาบูรณาการในการจัดการศึกษาเพื่อสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 24 กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน การสอนอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนา การเรียนรู้ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 14 - 15)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี กำหนดจุดมุ่งหมายให้เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้มีความสามารถที่เหมาะสมกับวัย โดยเน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์เหมาะสมกับวัย (กรมวิชาการ. 2546 : 31) ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเจริญสูงสุดในช่วงแรกของชีวิตเมื่อตอนอายุ 4 ปีครึ่ง และจะเริ่มลดลงเมื่อเด็กเริ่มเข้าโรงเรียนอนุบาล หลังจากเด็กปรับตัวเข้ากับสภาพบรรยากาศ และวิธีสอนของโรงเรียนแล้ว

ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กจึงค่อยพัฒนาขึ้น กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้นจะมีลักษณะสำคัญที่จะมุ่งการพัฒนาลักษณะการคิดแบบอเนกนัย คือความคิดหลายทาง หลายแง่ หลายมุม คิดได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะการคิดเช่นนี้ นำไปสู่การคิด การประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ ความคิดเอนกอนัย ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคล่องแคล่วในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความละเอียดลออในการคิด ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่มากมายหลายหลายรูปแบบด้วยกัน การพิจารณาเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปปฏิบัตินั้นควรพิจารณาตามความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ (อารี พันธุ์ณี. 2547 : 49) วิธีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ต้องให้เด็กฝึกคิดแปลกไปจากคนอื่น ให้อิสระภาพและให้เวลาในการคิด กระตุ้นให้เกิดความคิดอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ยึดติดกับความถูกต้องและความผิดพลาด (พงษ์พันธุ์ พงษ์โสภา. 2542 : 161)

กิจกรรมสร้างสรรค์หรือกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการสำหรับเด็ก จากแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา กล่าวไว้ว่า กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ศิลปะหรือวิธีการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ เช่น การวาดภาพระบายสี การพิมพ์ภาพ การปั้น การฉีก การตัด การปะ การประดิษฐ์คิดค้นสิ่งแปลกใหม่ (กรมวิชาการ. 2539 : 125) การปั้นเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการปั้นยังเป็นการแสดงออกทางศิลปะที่ดีที่สุดอีกทางหนึ่ง เพราะงานปั้นเป็นงานศิลปะที่สามารถสร้างรูปทรง 3 มิติ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงและบริเวณว่างและสร้างความรู้สึกร่วมสัมผัสได้อย่างเป็นจริง ไม่ว่าจะปั้นดิน ดินน้ำมัน ปั้นกระดาษ ล้วนเป็นกิจกรรมศิลปะที่เด็กจะสนุกสนานในการแสดงออก (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2543 : 34) นอกจากนี้การปั้นเป็นกิจกรรมที่ทำพายน่าตื่นเต้นและมีคุณค่ามหาศาล ดังนั้นจึงควรจัดให้เด็กได้ทำกิจกรรมการปั้นที่หลากหลาย โดยผู้สอนเป็นผู้จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ประเภทต่าง ๆ สำหรับกิจกรรมการปั้นในแต่ละครั้ง โดยจะมีการส่งเสริมการปั้นที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน ปั้นตามความพึงพอใจของเด็ก ช่วยให้เด็กได้ค้นพบความสามารถและเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถออกมา (ปีพมา แจ่มจรัส. 2548 : 3)

การนำมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองเป็นการปลูกฝังรากฐานให้เด็กปฐมวัยมีความรักและผูกพันกับท้องถิ่นของตนเอง

ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาพัฒนาหลักสูตรได้มีหลายประเภทตามสภาพภูมิศาสตร์ สภาพสังคม และวัฒนธรรม ความสำคัญในการศึกษาเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีวัตถุประสงค์ มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัยมีประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับชีวิตจริงทำให้ เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และเข้าใจ เพื่อให้เด็กเกิดความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่น ซึ่งในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะเน้นการเรียนรู้ให้พัฒนาท้องถิ่นของตนเองสามารถ แก้ปัญหาพัฒนาชีวิตอาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมในท้องถิ่นของตนเองต่อไปในอนาคต (กรมวิชาการ, 2539 : 144)

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ขาดความคิด สร้างสรรค์ ผลงานที่เด็กทำไม่มีความหลากหลายแปลกใหม่ ไม่มีความคิดริเริ่ม จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การจัดกิจกรรมการปั้นเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยความร่วมมือของ ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษาพฤติกรรมสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นในระหว่างทำกิจกรรม และเพื่อ ศึกษาความสามารถในการสร้างผลงานสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยคาดหวังว่าการจัดกิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น จะสามารถส่งเสริมพฤติกรรมและความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานให้กับเด็กปฐมวัยได้ รวมถึงจะได้แนวทางในการพัฒนาการสอนหรือ การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้มี คุณค่าต่อเด็กปฐมวัย และเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและ ผู้ที่สนใจต่อไป

คำถามการวิจัย

การจัดกิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งผลต่อการพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดสร้างผลงานสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเม็กดำ องค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 14 คน

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุ 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเม็กดำ องค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

กรอบเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมการปั้นจำนวน 5 กิจกรรม โดยให้เด็กปฐมวัยได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เด็กปฐมวัย ครูผู้สอน และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น และให้เด็กปฐมวัยได้สร้างผลงานจากการร่วมกิจกรรมการปั้น เป็นรายบุคคลและนำเสนอผลงานที่ตนเองปั้นในแต่ละกิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการปั้นข้าวจี๋

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการปั้นข้าวทำขนมนางเล็ด

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการปั้นแป้งทำขนมบัวลอย

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการปั้นของเล่นจากดินเหนียว

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมนิทานจากการปั้นดินน้ำมัน

2. พฤติกรรมสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน

2.1 การกระทำที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่

ช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น คิดแตกต่างไปจากบุคคลทั่วไป มีจินตนาการไร้ขอบเขต ชอบแสวงหาความรู้ มีอารมณ์ขัน และมีความเชื่อมั่น กล้าคิด กล้าแสดงออก

2.2 คำพูดที่สร้างสรรค์ ได้แก่ การอธิบายถึงผลงานต่าง ๆ ที่ได้จากการทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม ที่แสดงออกตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 4 ด้าน

3. ความสามารถในการสร้างผลงานสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 4 ด้าน ได้แก่

3.1 ความคิดคล่อง (Fluency Thinking)

3.2 ความคิดยืดหยุ่น (Flexible Thinking)

3.3 ความคิดริเริ่ม (Originality Thinking)

3.4 ความคิดละเอียดลออ (Elaboration Thinking)

ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

สถานทีวิจัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเม็กคำ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเม็กคำ
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการปั้นโดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การปั้น โดยให้เด็กปฐมวัยได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เด็กปฐมวัย ครูผู้สอน และครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการปั้นจำนวน 5 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการปั้นข้าวจี กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการปั้นข้าวทำขนมนางเล็ด กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการปั้นแป้งทำขนมบัวลอย กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมการปั้นของเล่นจากดินเหนียว กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมนิทานจากการปั้นดินน้ำมัน

2. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง การส่งเสริมพฤติกรรมและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยให้พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมและความสามารถที่แสดงออกมาในขณะร่วมกิจกรรม ทั้งการแสดงออก การพูด และการสร้างผลงาน

3. พฤติกรรมของเด็กปฐมวัย หมายถึง การกระทำและคำพูดที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น คิดแตกต่าง ไปจากบุคคลทั่วไป มีจินตนาการ ไร้ขอบเขต ชอบแสวงหาความรู้ มีอารมณ์ขัน และมีความเชื่อมั่น กล้าคิด กล้าแสดงออก ส่วนคำพูดที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ ที่ได้จากการอธิบายเกี่ยวกับผลงานที่ได้จากการทำกิจกรรมการปั้น โดยแยกออก

ตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ คำพูดที่แสดงถึงความคิดคล่อง (Fluency Thinking) ความคิดยืดหยุ่น (Flexible Thinking) ความคิดริเริ่ม (Originality Thinking) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration Thinking)

คำพูดที่แสดงถึงความคิดคล่อง หมายถึง การอธิบายเกี่ยวกับผลงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีจำนวนมาก

คำพูดที่แสดงถึงความคิดยืดหยุ่น หมายถึง การอธิบายเกี่ยวกับผลงานได้อย่างหลากหลายแนวทาง

คำพูดที่แสดงถึงความคิดริเริ่ม หมายถึง การอธิบายเกี่ยวกับผลงานได้อย่างแปลกใหม่ แตกต่างจากผู้อื่น และมีคุณค่า

คำพูดที่แสดงถึงความคิดละเอียดลออ หมายถึง การอธิบายเกี่ยวกับผลงานได้อย่างมีรายละเอียด แล้วนำมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่งอื่นอย่างมีความหมาย ทำให้เห็นภาพชัดเจนและสมบูรณ์

4. ผลงานสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการสร้างชิ้นงาน ที่สร้างขึ้นหลังจากทำกิจกรรมการปั้นที่ประกอบไปด้วย กิจกรรมการปั้นข้าวจี กิจกรรมการปั้นข้าวทำขนม นางเตี๊ด กิจกรรมการปั้นแป้งทำขนมบัวลอย กิจกรรมการปั้นของเล่นจากดินเหนียว กิจกรรมนิทานจากการปั้นดินน้ำมัน ซึ่งชิ้นงานทั้งหมดแสดงออกถึงความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออของเด็กปฐมวัย แล้วใช้รูบริกส์วัดและประเมินผล โดยให้คะแนนตามระดับคุณภาพที่เป็นตัวเลข 3 ระดับ คือ ระดับมาก (3) ระดับปานกลาง (2) และระดับน้อย (1) ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจากองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 4 ด้าน

ความคิดคล่อง หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการปั้นผลงานจากการทำกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรมได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็วและมีจำนวนความคิดที่มาก

ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการใช้เทคนิค สี วัสดุ หรืออุปกรณ์ ในการทำผลงานได้หลากหลาย

ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการปั้นผลงานจากการทำกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรมได้แปลกใหม่ แตกต่างจากเพื่อน และมีคุณค่า

ความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการสร้างผลงานที่ได้สัดส่วน ประณีต สวยงาม และใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการอธิบายผลงานให้ชัดเจน และสมบูรณ์

5. กิจกรรมการปั้น หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ที่ให้เด็กปฐมวัยปั้นสิ่งต่าง ๆ ตามความรู้สึก ความคิด และจินตนาการ โดยการใช้น้ำดินเหนียว แป้ง ข้าวเหนียว และดินน้ำมันในการปั้น เพื่อให้เกิดเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามจินตนาการและความต้องการของเด็ก

6. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กอายุ 4 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านเม็กดำ องค์การบริหารส่วนตำบลเม็กดำ อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552

7. ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการปั้น หมายถึง บุคคลซึ่งอยู่ในเขตบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเม็กดำ ที่มีความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการปั้นอย่างลึกซึ้ง บ่มเพาะจนเป็นความรู้ที่ฝังลึกในตัวบุคคล เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของบุคคลทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการปั้น โดยความร่วมมือของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. เด็กปฐมวัยมีความสุขจากการเรียนรู้ ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงกับครูภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดความรัก ความผูกพัน ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและเกิดพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์

3. ครูได้กระบวนการที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายจากครูภูมิปัญญาท้องถิ่น